

RLB 103 pracovní list 22

1. Čtěte a překládejte:

١ لا بُدَّ مِنْ رُجُوعِنَا إِلَى الْفندق. ٢ لا غَرَابَةَ فِي سَفَرِهِ إِلَى أَمْرِيكَ. ٣ لَا شَكَّ أَنَّكَ سَتَحْصُلُ عَلَى هَذِهِ الْوُظَيْفَةِ. ٤ لَا آكُلُ فِي الْمَطْعَمِ إِلَّا أَيَّامَ السَّبْتِ. ٥ بَيْتُنَا صَغِيرٌ جَدًّا وَ لَيْسَ فِيهِ إِلَّا غُرْفَتَانِ فَقَطْ. ٦ مِنَ الْمُهِمِّ أَنْ تَدْرُسُوا اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ. ٧ مِنَ الْأَحْسَنِ أَنْ تَدْرُسُوهَا فِي الْبُلْدَانِ الْعَرَبِيَّةِ. ٨ مِنَ الضَّرُورِيِّ أَنْ تَبْدَأَ حَالًا! ٩ مِنَ الصَّعْبِ أَنْ يَكْتُبَ الرِّسَالَةَ بِاللُّغَةِ الْإِنْكِلِيزِيَّةِ.

2. Trpný rod sloves (pasivum). Tvoří se změnami uvnitř kmene podle níže uvedeného samohláskového schématu¹. Kořenové hlásky, délky samohlásek či jejich zdvojení případně předpony související s kmenem zůstávají zachovány. Sloveso se také časuje běžným způsobem. (FBII127;OO251)

KaTaB(a) = on psal	KuTiB(a) = on byl psán
iNtaCHaB(a) = volil	uNtuCHiB(a) = byl volen
taWaQQa ^c (a) = očekával	tuWuQQi ^c (a) = byl očekáván

Samohláskové schéma pasiva pro trojslabičné kmeny				
perfektum	u-i-(a)	KuTiB(a)	كُتِبَ	byl psán
imperfektum	u-a-(u)	juKTaB(u)	يُكْتَبُ	je psán
Samohláskové schéma pasiva pro čtyřslabičné kmeny				
perfektum	u-u-i-(a)	uNtuChiB(a)	اُنْتُخِبَ	byl volen
imperfektum	u-a-a-(u)	juNtaCHaB(u)	يُنْتَخَبُ	je volen
Samohláskové schéma pasiva pro pětislabičné kmeny (týká se pouze imperfekta V. a VI. kmene)				
perfektum	u-u-i-(a)	tuWuQQi ^c (a)	تُوِّعَ	byl očekáván
imperfektum	u-a-a-a-(u)	jutaWaQQa ^c (u)	يُتَوَقَّعُ	je očekáván

Příklady použití:

Ten dopis byl napsán .	كُتِبَتِ الرِّسَالَةُ
To auto bylo vyrobeno v Egyptě.	صُنِعَتِ السَّيَّارَةُ فِي مِصْرَ

¹ V této podobě je schéma platné pro silná slovesa, ale odvozují se od něj i tvary pro slabá slovesa.

Byla mu povolena návštěva.	سُمِحَ لَهُ بِزِيَارَةٍ
Ve škole není dovoleno kouřit.	لَا يُسَمَحُ بِالتَّدخينِ فِي الْمَدْرَسَةِ
Dopis je poslán okamžitě.	تُرْسَلُ الرِّسَالَةُ حَالاً
Je považován za výborného spisovatele.	يُعْتَبَرُ كَاتِباً مُمْتَازاً
Byl zatčen./ Oni byli zatčeni.	قُبِضَ عَلَيْهِ/ قُبِضَ عَلَيْهِمُ

قِيلَ - يُقَالُ ! bylo řečeno – říká se

3. Částice قَدْ

A) s následujícím perfektem (minulým časem) překládáme jako „už“, „již“ (případně pouze potvrzuje dokonání děje)

Již přijel. Přijel.	قَدْ وَصَلَ.
Již napsala. Napsala.	قَدْ كَتَبَتْ.
Už jsme ho potkali. Potkali jsme ho.	قَدْ قَابَلْنَاهُ.

B) s následujícím indikativem imperfekta (přítomným časem) překládáme jako „možná“, „snad“.

Snad (on) přijede.	قَدْ يَصِلُ.
Snad (ona) napíše.	قَدْ تَكْتُبُ.
Snad ho potkáme.	قَدْ نَقَابِلُهُ.

4. Pro děj v minulosti může být kromě perfekta také použito imperfektum slovesa, pokud toto imperfektum provází nějaký hlavní děj, který je vyjádřen slovesem v perfektu (OO83):

Posadila se ke stolu a přitom si povídala telefonem se svým kamarádem.	جَلَسَتْ إِلَى الطَّائِلَةِ (وَهِيَ) تَتَكَلَّمُ مَعَ صَدِيقِهَا بِالتَّلِفُونِ.
Slyšel/jsem, jak mu něco říkají.	سَمِعْتُ (أَنَّهُمْ) يَقُولُونَ لَهُ شَيْئاً
Seděli jsme, popíjeli kávu a četli noviny.	جَلَسْنَا نَشْرَبُ الْقَهْوَةَ وَنَقْرَأُ الْجَرَائِدَ

5. Pro vyjádření rozkazu či přání pro 1. a 3. osobu se užívá částice لَ případně فَلْ - obě se píší dohromady s následujícím slovesem, které je v apokopátu (OO98):

At' odejde!	لِيَخْرُجْ! فَلْيَخْرُجْ!
Pojďme!	لِنَذْهَبْ! فَلِنَذْهَبْ!

6. Slabá slovesa III – typ s třetím radikálem J (vzor يَسْعَى - يَسْعَى) – minulý čas se časuje dle vzoru رَمَى - يَرْمِي . نَسِيَ - يَنْسَى a přítomný čas dle vzoru نَسِيَ - يَنْسَى .

Slovní zásoba lekce 22:

galerie, pavilon, veranda رَوَاقٌ / أَرْوَاقٌ

krásný, nádherný بَهِيٌّ

Muhammadova půlnoční cesta do Jeruzaléma إِسْرَاءُ

přicházet² أَتَى - يَأْتِي

přicházející آتٍ (الآتِي)

nebe, nebesa سَمَاءٌ

plakat³ بَكَى - يَبْكِي

osídlit, usídlit se X. اسْتَوْطَنَ

jeskyně مَغَارَةٌ

zářící, zářivý, jasný سَاطِعٌ

dítě طِفْلٌ / أَطْفَالٌ

zemřít jako mučedník (pasivum) X. أُسْتُشْهِدَ

spadnout, padnout, dopadnout, zemřít (u) سَقَطَ

vanout, padnout⁴ هَوَى - يَهْوِي

závodní koně جِيَادٌ

strach, hrůza, děs رَهْبَةٌ

klepat دَقَّ - يَدُقُّ

voda مَاءٌ - مِيَاهٌ

krása, nádhera بَهَاءٌ

ruka (ž.r.) يَدٌ / أَيْدٍ (الْأَيْدِي)

síla, moc قُوَّةٌ / أَت

otřít, potřít, naleštit (a) مَسَحَ

minout, projít, uplynout مَرَّ - يَمُرُّ

barbarský هَمَجِيٌّ

vydat se na cestu (u) رَحَلَ

kvůli, pro لِأَجْلِ

točit se, kroužit دَارَ - يَدُورُ

město مَدِينَةٌ / مَدْنٌ , مَدَائِنُ

cesta, dráha, stopa دَرَبٌ / دُرُوبٌ

oko (ž.r.) عَيْنٌ / عُيُونٌ

obličej, tvář وَجْهٌ / وُجُوهُ

svět, země (ž.r.) دُنْيَا

zloba, vztek غَضَبٌ

obejmout III. عَانَقَ

smutek حُزْنٌ / أَحْزَانٌ

bránit III. دَافَعَ

stáhnout se k sobě, do sebe VI. تَرَاجَعَ

město مَدِينَةٌ / مَدْنٌ , مَدَائِنُ

víra إِيْمَانٌ

hojný, dostatečný, zaplavující غَامِرٌ

mýt, prát (i) غَسَلَ

porazit, zvítězit nad (i) هَزَمَ

navrátit أَعَادَ - يُعِيدُ

květ زَهْرَةٌ

zamknout (i) قَفَلَ

toulat se, potloukat se V. تَشَرَّدَ

vymazat, vyhubit (ū) مَحَا

² časuje se podle vzoru رَمَى - يَرْمِي³ časuje se podle vzoru رَمَى - يَرْمِي⁴ časuje se podle vzoru رَمَى - يَرْمِي